Соціяльні обезпечення в світлі авторитетних інформацій.

З пресової конференції в „Сусп. Обезпечальні".

Ми вже вчора подали коротку вістку про пресову конференцію, яку скликала дирекція „Сусп. Обезпечальні" у Львові. Взяло в ній участь 10 журналістів і вся управа обезпечальні, а саме: нач. директор д-р Шумський, віцедир. д-р Корський, нач. фінансового відділу м-р Сосновський, нач. адм. і госп. відділу м-р Джимуховський і начальний лікар д-р Мізюра.

Отворив конференцію д-р Шумський, заявляючи, що управа бажає найти живий контакт з масами через пресу, що є тим конечнішим, що з уваги на реорґанізацію соц. обезпечень підносять часто ріжні закиди, часто-густо також на сторінках преси. Нотатки в пресі не все річеві, нераз є в них і злобна критика. Промовець застерігся, що темою конференції не повинен бути сам закон про „сцаленьові" обезпечення, його критика, а справа його виконування. Як усе на початку, так і тут є чимало труднощів, є також чимало ріжних браків. Зокрема у Львові на перешкоді стоять тому, щоби все як слід поставити, фінанси. Доходи є менші ніж видатки. Проте доробок Львова є чималий. Нач. директор закінчив просьбою ставити на конференції інформаційно-річеві запити, на які управа з місця дасть відповіди.

На запит щодо **доходячої служби** довідались зібрані журналісти осьцо: Закон говорить, що обезпеченню підлягають усі, яких затруднюється „на підставі умови про працю, або які є у службовому відношенні". З того випливає конечність обезпечувати теж доходячу службу. Підставою є фактичний заробіток, при чому долішня границя для обчислення є 25 зол. (хочби дана людина заробляла тільки 10). Якщо доходяча служниця працює в кількох місцях, то кожний працедавець має її зголосити, а Обезпечальня визначує йому висоту чинитьби. **Анальогічно є і з умовними працьовниками,** які мають кількох працедавців.

Справі **домашньої прислуги,** якої започатковане обезпечення викликало в широких колах багато невдоволення, а навіть і в заінтересованих, які бояться, що це обезпечення утруднюватиме їм найти місце чи втриматись на чьому, присвячено на конференції чимало уваги. Особливо оспорювали зібрані вартість заплати **„в натурі"**, що її львівська „Обезпечальня" оцінила на 30 зол. Д-р Шумський перечив немов би то оцінка була за висока, причому зібрані довідались, що Жовква і Сокаль визначила вартість удержання дом. прислуги на 15 зол., а інші повіти ще не устійнили. Висоту рішає властиво адміністраційна влада.

Другою справою, над якою широко дискутовано було **лікування зубів.** Це лікування буде тепер дещо утруднене, бо пануватиме засада **профіляктики,** себто запобігання недугам. Не тоді мають зголошуватись пацієнти, коли стан уже важкий, а дбати вони мають, аби до такого важкого стану не допустити. Щодо зубів — то вже не буде довгого лікування, обдаровування протезами, тощо. Пацієнти мають зголошуватись не аж тоді, коли почалась т. зв. „прухніца".

У дальших виводах д-ра Мізюри (бо він цю справу реферував) почули учасники конференції, що причиною звуження розмірів лікування є також конечність ощаджування. Коли обнижено вкладку на 5 проц. і доходів буде на 33 проц. менше, тоді обмеження десь мусять бути. Замісць 3 „пшеходніх", залишиться тільки 1 перехідна лічниця при вул. Фредри. Виривання зубів залишається надалі також без доплати. Пльомбування не є обовязком. Ця ділянка має бути самовистарчальна. Є цінник, якого складали беручи під увагу клініки, шкільні поради, тощо. Пльомба найдорожча 7.50, тоді коли лікар бере багато поза 10. Доплата до протез 25—50 проц., залежно від доходів пацієнта.

Репресійні доплати при лікуванню недуг (з виїмкою лікування сухіт і венеричних хоріб) є не для заробітку, (вони є мінімальні), а для збереження напливу псевдо-хворих, які беручи лікарства, продавали їх потому, а через те повстала ціла біржа, на якій торговано специфіками.

При дальших інформаціях довідались журналісти, що кожний обезпечений має евіденційну карту, тобто своє число і там нотовані є його затруднення на терені обезпечення і все що з обезпеченням вяжеться. Кожний працедавець дістає „ожечене" про вимір і платничий наказ. Засадничо платничий наказ повинен бути тільки при спірних справах, але на львівському терені рішено висилати всім. Розрахунок щомісячний, заплата має наступити до 10. кожного місяця. При спізненнях відсотки проволоки, які тепер **нікому не будуть даровані.** З уваги на дуже багато помилок в надісланих розрахунках, які треба майже з правила поправляти, виміри спізнились і поза місяць січень ще не пішли. Інформатори, якими були згадані на початку нашої статті всі члени управи, підкреслювали користи, які містять у собі для всіх зреформовані обезпечення, зокрема велике упрощення, бо працедавці, які досі мали до діла з 4-ма обезп. інституціями, тепер кореспондують тільки з одною.

Дуже глибоку і річеву промову виголосив ред. Вайншток з „Хвилі", критикуючи сам закон, висказуючи бажання, аби бодай виконувано його з користю для обезпечених. Бо добрий закон при хибному виконуванні затрачує свої користи і навпаки в найгіршому законі можна відповідною процедурою змякшити його гострі контури. Бесідник подякував за інформаційну конференцію, яка пояснить деякі непорозуміння.

Слідуючу конференцію рішено відбути в лічниці Каси Хорих при вул. Курковій.

В. Н-вич.

Великі совітські зброєння.

Як повідомляє московський кореспондент, на засіданні ради совітської військової організації Осоавіхім на Кремлі 23. ц. м. запали важні рішення в оправі хемічної і повітряної оборони. Орґанізація підлягає тепер безпосередньо ґенеральному штабові червоної армії і має впродовж трьох років вишколити 100.000 летунів. До орґанізації приступило 750.000 нових активних членів, між ними 200.000 хемічних воєнних спеціалістів і 150.000 вишколених стрільців з бриґади Ворошилова. На увагу заслугує факт, що 150.000 жінок має військове вишколення, а саме в орудуванні модерною воєнною зброєю. Вирішено затягнути в цьому році велику позику Ворошилова для орґанізації.

—o—

Хліборобські заворушення.

НЮЙОРК, ПАТ. Із Мехіка повідомляють про хліборобські заворушення в стейті Мічоакан. До грізних заворушень прийшло передовсім у місцевості Тарісеурі. Пять рільних робітників було вбитих, два згинули в пожежі забудувань фарми, багато було ранених. Напасники повалили будинки фармерів і напали на рільних робітників, які не хотіли до них прилучитися.

Ширіть наш часопис!

МАТЕРІЯЛИ на мужеські убрання. Найновіші зразки, величезний вибір по фабричних цінах тільки у фірмі **„ДІМ МОДИ"** ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА ч. 4.
71/53 5—5

З польської преси.

Ще про „столицю" Київ.

Постійний власний кореспондент „Ґазети Польскої" у Москві п. Отмар поміщує у 80 ч. того центрального варшавського орґану ББ, з 21. ц. м., велику кореспонденцію п. н. „Київ столицею України". Кореспонденція — як усе, що пишеться із Совітів — писана у дуже обережному тоні і з „дипльоматичною" фразеольоґією, де змісту треба нераз шукати між рядками. Раз-у-раз автор покликується теж на совітських інформаторів, не наводючи інтерпретації українських небільшовицьких чинників. Через те стаття мимохіть трохи однобока, тим більше, що автор не виявляє в ній великого знання українського національного руху і має досить дикий погляд напр. на словник української літературної мови, вриваючись у відкриті двері, що багато слів у ньому незрозумілих для українського простолюддя, так, начеб дійсно Академія Наук у своїй фільольоґічній діяльності мала санкціонувати льокальні мовні вульґаризми. Відчувається теж тут і там легковажне становище автора взагалі до української мови, що обнижує рівень такої поважної інформаційно-політичної кореспонденції.

Всеж подаємо з неї деякі уривки, як будь-що-будь цікаві помічення сторонньої людини.

Автор слушно зауважує на вступі, що перше враження на звістку про перенесення столиці УСРР з Харкова до Києва могло бути таке, що це „хочби частинне заспокоєння українських національних аспірацій", і то „безпосередньо після хвилі строгих антинаціоналістичних репресій". Одначе по суті це акт, який

„повинен приспішити процес фіналізування совітизації України через скріплення просовітського елементу на правому березі Дніпра, які то околиці були пущені в кількох останніх роках дещо самопасом".

Кажучи про поступ упромисловлення Лівобережжя і пролетаризацію тамошнього хліборобського населення, автор протиставить тому процесові Правобережжя, якого хліборобське обличчя осталось майже без змін. „Очевидно, що хліборобське населення хочби з чисто технічних причин є багато важче до „обробітки" у пропаґандивному глечику і, послідовно, значно менше „ентузіястично" настроєне від міського елементу". Схарактеризувавши в той спосіб делікатно, але проречисто, ворожі Совітам настрої українського Правобережжя, автор стверджує, що центральні совітські власти прийшли до висновку, що

„треба скріпити просовітський елемент на Київщині, особливо тому, що відносини в українському селі, не зважаючи на минулорічний врожай і „колективну заможність" („лапки" автора кореспонденції — прим. Ред.) є досить далекі від ідилії" (!).

Тут автор аналізує причини ворожих настроїв і зводить їх виключно до харчевих справ, вірніше кажучи — голоду, викликаного колективізаційною політикою. Одначе „власти далеко не забувають, що Київ був донедавна „внутрішнім Піємонтом", якщо річ іде про культурно-освітні справи. Хоча репресії проти Академії Наук і словника української мови не були впрочім реальною небезпекою, але

„острах перед нею каже нераз совітським вождам дмухати на зимне". „Розумуючи їх катеґоріями, що кажуть їм переводити репресії супроти автора будь-якої згадки про якийбудь звязок української культури з Заходом — ми повинні в Польщі замикати кожного українця, який нпр. згадує, що „українці належать до східньо-словянської етнічної групи".

Після такої досить невдалої паралелі (бо взагалі не ялось чейже польському публіцистові парляментарну республику прирівнювати до „східних" взорів!), автор зупиняється над „більшовицькою українізацією" і виправдує її такими прикладами, як приймання до партійних шкіл хлопців української національности та широким святкуванням 120-роковин Т. Шевченка. Як єдиний теж приклад деукраїнізації — правда дуже кепський — Отмар наводить право росіян на Україні посилати дітей до російських шкіл, — начеб того права і раньше не було! Радіє теж п. Отмар з „ліквідації" галичан в УСРР, бо вони — мовляв —

„робили карієру передовсім веденням завзятої протипольської аґітації". „Селянські українські маси у величезній більшости далі є „грішні", при значно гіршому відношенні навіть до злагідненої колективізації, ніж у Великоросії, а робітничий елемент треба вважати цілком підготованим, ба навіть позитивно настроєним до „більшовицької українізації". Оце нинішній фактичний стан на Сов. Україні.

Закінчує автор описом приготувань Києва на прийняття збільшеного бюрократичного апарату (будова домів, кращий залізничий звязок з Москвою) та заміткою, що Київ став столицею УСРР м. ін. і тому, що Совіти хотіли проявити „вотум довіря" для польської „миролюбної політики".

Споживачі чоколяди мусять вибирати таку, яка приносить хосен здоровлю. — Отже читайте, які складники подані на опакуванні чоколяди фірми А. ПЯСЕЦЬКИЙ А. С. — випродукованої з найчистіших сирівців.
1214 6—10

На фронті внутрішньої позички „Р. Ш."

РАДЕХІВ.

У нас відбулася анкета представників повітових установ, на якій вибрали окрему комісію позички, що буде урядувати при Повітовому Кружку „Р. Ш." в Радехові. Крім Старшини Кружку „Р. Ш." входять до цієї комісії о. Михайло Зінкевич, д-р Ніна Селезінкова, д-р Василь Возняк, д-р Петро Біланюк, дир. Антін Маланюк і Володимир Дмайло — всі з Радехова. З повіту ввійшли до комісії: оо. декани: Петро Мінко з Дмитрова і Микола Кравців з Лопатина. Справу позички зреферували теж на Повітовому Зїзді УНДО, де принято окрему резолюцію, яка взиває громадянство Радехівщини підписувати позичку „Р. Ш." Таке саме становище заняла і повітова кооперативна анкета по відповідному рефераті. По селах повіту переведуть акцію позички місцеві кружки „Р. Ш." при помочі комісій. Вже в часі першої наради в Радехові підписали приявні позички на 225 зол.

БОЛШІВЦІ.

Дня 20. березня ц. р. відбулася в Болшівцях нарада в справі позички „Р. Ш." Велика заля читальні була битком набита громадянами так із самого місточка, так із судової округи. Всі приявні приняли справу позички просто із захопленням. Добрим прикладом послужив декан в. Мих. Крайківського, який перший підписав і вплатив відразу 50 зол. За ним підписалися інші на кількасот золотих. Справа йде жваво дальше вперед.

БУЗЕЧЧИНА.

Дня 18. березня ц. р. відбулися загальні збори кружка „Р. Ш." в **Козові**. Приявний був як делегат Повітового Кружка „Р. Ш. з Буська гром. Василь Вороновський. На зборах виринула справа позички „Р. Ш.", яку приявні дуже тепло приняли і зараз зорганізували місцеву комісію позички, до якої ввійшли: о. декан Ів. Жигаль від „Рідної Школи", Максим Бойко від церкви, Петро Кардаш від кооп. „Єдність", Василь Романів від чит. „Просвіти" і Григорій Сікорський від громадян міста.

Місцеві люди зложили комісію теж в **Убиню**. Кооп. „Скала", чит. „Просвіти", церква і кружок „Рідної Школи" підписали зараз позичку „Р. Ш."

Дня 19. березня зложили теж місцеву комісію позички в **Побужанах**, до якої ввійшли представники місцевих установ. Дня 1. квітня ц. р. має відбутися в Побужанах ширша нарада

БИТЬКІВ.

Сама місцевість бідна. Наших копальчиків тут мало. Наразі підписав тут позичку п. Василь Рудавський на 100 зол., вплачуючи відразу першу рату 20 зол.

ВАРШАВА.

Недавно була вістка в „Ділі", що Краків зацікавився позичкою „Рідної Школи". У Варшаві є теж українці, які не можуть бути байдужими в тих справах, що із захопленням хвилюють цілий український нарід. У нас відбулася 17. березня ц. р. студентська нарада в цій справі і вибрала комітет, який має зорганізувати позичку „Рідній Школі" на області міста Варшави. В цих днях розпочинає комітет свою діяльність, як тільки дістане від Головної Управи „Р. Ш." всі потрібні інформації.

Чи Ви вже пробували наш незрівняний **Крем сухий** (девний під пудер)? 1992

Пацифікація Марока.

На основі повідомлення в Аґадіру (Мароко) французькій команді кольоніяльних військ в Африці вдалося після 27-літніх боїв нарешті здавити бунт берберійських племен в области Атлясу. Першою користю цього успіху буде те, що Франція зможе тепер велику частину кольоніяльних військ перекинути на інший терен. Другою користю буде те, що нарешті можна буде повести спокійний і безпечний перехід крізь пустиню від півночі до Атлянтику. Досі це було неможливе, як довго дикі племена числом коло 20.000 боєвиків, озброєних навіть скорострілами, непокоїли ті сторони, нищили всяку комунікацію і французькі залоги. Танки і броневики при вжитті відповідних маневрів кольоніяльної армії зробили нарешті тому кінець.

На основі згаданого звідомлення пацифікація торкається 38.000 берберійських племен, отже коло 200.000 тубильців, які досі підлягали повстанчій владі. Тепер вони признавши зверхню владу султана Рабату, підпорядкувалися тимсамим Франції. Що правда умовиною замирення є відкликання французьких військ з того терену, де порядку і безпеки пильнуватиме тепер тільки сторожа султана, що претендує зрештою також до титулу каліфа всіх магометан. Одночасно французи запевнюють тому краєві всякі цивілізаційні здобутки, отже перш усього будову доріг, телеґрафічних ліній і постійних летунських звязків з Атлянтиком, що може мати велике значіння для вкорочення дороги між Европою та Південою Америкою. Питання тільки чи войовниче гірське племя берберів справді піддасться раз на все чужій владі.

НАЙКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІЯЛИ
на шкільні мундурки, костюми, мужеські убрання та всякі шовки
З МАГАЗИНУ НОВИН „ТЕКСТИЛЬ" — Ст. ЗАЛЄСКА
вул. Галицька ч. 18.

„Кобзар" Шевченка на індексі.

Ревізія у філії „Просвіти" в Тернополі.

Слідчий відділ держ. поліції в Тернополі переводив у канцелярії і бібліотеці філії „Просвіти" в Тернополі ревізію в днях 12., 13. і 14. березня ц. р. Шукали за забороненою літературою. Ревізію переводили кожного дня від 9. год. рано до 3-ої попол., після чого запечатували бібліотеку до слідуючого дня. Забрали „Кобзар" Шевченка, видання д-ра В. Сімовича й „Ішли діти на муки" В. Будзиновського. Ці дві книжки були ще давніше вилучені з мандрівної бібліотеки філії і зложені зі старими актами в шафі. Дальше забрали „Між молотом і ковалом", „Українські народні думи" Фil. Колесси, „Шевченкова кривиця" Вол. Дорошенка, „До слави" 1. і 2. том А. Чайковського, Календар „Червоної Калини" на 1930 р., „На ріках Вавилонських" і ще кілька інших книжок, звільнених окр. судом у Тернополі в 1929 р. від конфіскати, що зрештою в 1932 р. Гол. Т-во „Просвіта" подало до відома в „Додатковім списі сконфіскованих книжок".

В четвер 15. березня ц. р. переслухали на поліції урядуючого бібліотекаря філії д-ра Мик. Кілимника і списали з ним довжезний протокол про спосіб і час набуття кожної сконфіскованої книжки. В цій самій справі переслухали ще голову філії „Просвіти" проф. Іляріона Брикевича й урядовця філії Вол. Бриковича. При нагоді цієї ревізії показалося, що деякі книжки, як „Українські народні думи" Ф. Колесси, „Шевченкова кривиця" Вол. Дорошенка, збірка „Між молотом і ковалом", „Чорний ангел" Сліпцевича і ін. сконфіскував окр. суд у Чорткові, тільки про це — мабуть не помиляємося — не було ще у нас (крім „Монітора Польского") згадки. За такими річами конечно повинна слідити канцелярія Т-ва „Просвіти" у Львові і в час повідомити про конфіскату підпорядковані філії і читальні „Просвіти", щоби їх таким чином не наражувати на непотрібні ревізії й евент. репресії.

Підчас ревізії побіч інших спеціяльно цікавився один з функціонарів поліції „Кобзарем" видання Сімовича, вишпорюючи по всіх полицях за тою книжкою. Цей факт лиш підтверджує те ненормальне явище, про котре помістило „Діло" з 23. 3. ц. р. довшу передову статтю п. н. „Шевченко у Варшаві й Галичині". У Варшаві найвищі держ. достойники своєю присутністю на Шевченківській Академії вшановують память поета, а далеко „на кресах", хоч би й у воєвідськім місті, „Кобзар" того поета є одним з найнебезпечніших друків.

М. З-ів.

АРХИТВІР АНГЛІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ЕМІЛІЯ БРОНТЕ
БУРЕВЕРХИ
У перекладі М. РУДНИЦЬКОГО.
Гарна книжка на гарному папері, 278 стор.
Обмежена скількість примірників.
ЦІНА 2 ЗОЛ. 50 СОТ.
Для передплатників „Діла" 1 зол. 80 сот.
Пересилка 50 сот. більше.

НА ШКІЛЬНІ ТЕМИ.

Проти правописного хаосу у наших школах.

(Голос учителів української мови з Перемишля.)

Дня 14. лютого ц. р. відбули учителі української мови усіх середніх і народніх, державних і приватних, перемиських шкіл спільну нараду, яку присвятили в цілости правописному питанню в школі. Крім учителів-україністів взяли участь у конференції також учителі клясичних мов, які мають до поправи в задачах українські переклади з клясичних мов. Усіх злучила журба, як опанувати ситуацію під правописним оглядом у школі.

Провід конференції спочивав у руках директора державної української гімназії С. Шаха, а секретарював проф. Пав. Волянський. У конференції взяв участь перебуваючий тоді на візитації шкіл віз. С. Лещій. Дир. Шах отвираючи конференцію зясував причину скликання такого спільного засідання україністів і фільольогів та начеркнув плян і програму наради. А саме, коли директор прибув у 1932 р. до Перемишля, застав у перемиській держ. гімназії такий правописний стан, що кожний із 4-ох україністів уживав менш-більше свого правопису, а у звязку з тим і окремих граматичних форм. Наслідок цього стану був такий, що в ріжних клясах обовязував учнів ріжний правопис. Була це очевидна аномалія. Тому з початком 1933 шкіл. року відбув директор з учителями-україністами своєї гімназії спільне засідання, яке довело всіх до спільного знаменника. У висліді цього устійнення обовязує нині всіх учителів і учнів один правопис. Поступаючи аналогічно можна би на думку директора погодити під правописним оглядом також і всіх інших учителів української мови чинних на терені міста Перемишля, а вслід за ними устійнити один правопис для всіх перемиських шкіл. Це й має бути головним завданням скликаної конференції україністів і фільольогів.

Є ще й інша, сказав промовець, безпосередня причина, яка спонукала всіх учителів української мови зійтися на спільне засідання; це поява книжки проф. І. Огієнка, в справі якої учителі, що стоять при чиннім варстаті шкільної праці, мають сказати своє слово. А щоби дати до нарад і дискусії відповідний вступ подав директор огляд змін українського правопису за останніх 100 літ — від М. Максимовича — аж до „Рідного Писання" І. Огієнка і вказав на це заворотне скоре темпо наступаючих по собі правописних змін. Дальше, щоби дискусія мала твердий річевий характер й оперувала конкретним матеріялом попросив директор, як предсідник конференції, проф. д-ра Е. Грицака, щоби відчитав приготований реферат на тему: **„Про устійнення українського правопису в школі"**.

Д-р Е. Грицак занявся у своїм рефераті трьома підручниками правописних правил, а саме „Правописними Правилами" „Наук. Т-ва ім. Шевченка" у Львові з 1932 р., правилами цьогож Т-ва в укладі акад. Мих. Возняка з 1929 р. і правилами „Рідного Писання" з 1933 р. Референт по річевій арґументації виповівся проти уведення до шкільного ужитку правописних правил Наук. Т-ва ім. Шевч. з 1929 р., а тим більше проти засад проф. І. Огієнка; заявився натомість за „Правописними Правилами" з 1922 р. — з деякими змінами, чи радше доповненнями неточних і недоговорених там місць. Під кінець подав референт від себе під

Товари блаватні | вовни, шовки, полотна, пост'ль
Ф. Ожеховський
Найбільший вибір. — Найнижчі ціни.
Львів, Ринок ч. 29.
7153 27—180 Телефон 25-55.

дискусію 10 тез і висловив думку віднестися у правописній справі до Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка у Львові та до Кураторії Львів. Шкіл. Округи, щоби занялися вирішенням цеї справи у школах.

Реферат викликав живу й обширну дискусію, яка свідчила не лише про велике заінтересування приявних, але й про наболілу для них проблему.

У висліді переведеної дискусії конференція приняла такі ухвали:

1) Конференція учителів української мови перемиських шкіл визнає потребу устійнення українського правопису в школах справою актуальною і пекучою. Тому, заки вирішать її й унормують міродайні чинники, зібрані вибирають зпоміж себе комісію чотирьох, яка має обробити це питання по лінії думок реферату проф. д-ра Е. Грицака, а вислід своєї спільної праці, одобреної на слідуючім спільнім засіданні, подати на письмі кожній перемиській школі до вжитку і застосування. До цеї комісії 4-ох увійшли: 1) д-р Е. Грицак, проф. держ. укр. гімназії, 2) д-р І. Мандюк, проф. І. держ. пол. гімназії, 3) проф. Вас. Ляхович, учит. прив. гімназії „Укр. Дів. Інституту“ і 4) дир. М. Зубрей, управитель вселюд. школи ім. М. Шашкевича.

2) Звернутися до Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові з просьбою, щоби Фільольогічна Секція занялася ревізією свого становища у правописній справі з 1929 р.

3) Віднестися до Кураторії Л. Ш. О. з просьбою, щоби Кураторія занялася в порозумінні з Н. Т. ім. Шев. вирішенням правописного питання в школах та в своїх шкіл. видавництвах (накладом шкіл. фонду) та щоби перевела ще в цьому шкіл. році правописну анкету між учителями української мови в держ. і приват. школах.

4) Звіт із відбутої у Перемишлі конференції помістити в українській фаховій і щоденній пресі, щоби заінтересувати цею справою і спеціялістів і ширший круг громадянства.

Свята Шевченка в Ч. С. Р.

Т-во „Самопоміч Українських Емігрантів“ відсвяткувало 10. 3. ц. р. по своїх відділах у північно-східній Чехії свято Т. Шевченка такою програмою:

Відділ у Градці Кральове заст. гол. *В. Кікінчук* привитав гостей і в короткім слові зясував значіння свята Шевченка. Гурток співаків відспівав „Заповіт“. Святочний реферат виголосив інж. Д. Оснач. М. Дорундяк деклямував „До Основяненка“, В. Кікінчук молод. — „Іван Підкова“. Свято закінчили нац. гимном. Перевели збірку на нац. ціли.

Відділ у Пардубвцях. По відкритті свята головою *Ю. Кучером* прочитали реферати інж. Мордвинів та мгр. фарм. Яхно. Хор відспівав „Заповіт“. П-ні Осадчова, Юрко і Зденек Маркови деклямували. П-ні Павлюкова виконала сольо-співи на слова Шевченка. Свято закінчили гимном. Безробітні українці поприходили пішки з далеких околиць, щоби взяти участь у національнім святі.

Відділ у Йозефові н. М. Зборам проводив голова відділу *М. М. Лобаз.* Святочний реферат виголосив проф. Лукіянович. По співі „Заповіту“ деклямували: діти — Ромко Лобаз („Наша слава Україна“), Ярослав Лобаз („Мово рідна, слово рідне“) та пп. П. Коплик („Холодний Яр“) і М. Олексин („Сон“). Хор співав українські пісні, свято закінчили гимном.

На святі у всіх відділах було чимало гостей-чехів. *(У. Т.)*

Література на Україні на порозі нової пятилітки.

II.

Нарешті дуже цікава літературна організація Радянської України — це „лочаф“ (Літературне обєднання червоної армії і фльоти). Організація розпоряджає органами: „Червоний Боєць“, масовий журнал „Червоноармійська Естрада“ та літературна сторінка газети „Червона Армія“; і має на меті не лише відповідно виховувати червоноармійців, але й плекати мілітарну тематику взагалі в літературі.

З „цивілістів“ до організації належать між іншим Пилипенко, Панч, Кириленко, Ірчан, Микитенко. Як охоче інформує Ведміцький, „письменники, нечервоноармійці, цивільні, включаються в бригади для участи в маневрах червоної армії, воєнізуються, вивчають життя й побут армії і відтворюють її досягнення й боротьбу в художніх творах“ (тамже, ст. 72). З літературної продукції „Лочафу“ требаб відмітити твори Дубинського („Контр-удар“, „Відвага“), Ірчана („Осінь в димах“), а особливо прецікаві, мало тенденційні і назагал історично правдиві „Записки полоненого“ Кобця та „Син полку“ Кальницького. Обидва останні твори тепер на індексі заборонених книг.

Коли ще згадаємо про „Ланку“ та „Марс“ (Антоненко-Давидович, Косинка, Осьмачка, Підмогильний), то, здається, вичерпаємо найцікавіші угрупування радянських письменників. Згадані тут письменники після заборони „Марса“ залишились поза організаціями, також як і неоклясики — Зеров, Филипович, Рильський, Могилянський і Драй-Хмара — це „гроно пятірне нездоланих співців“ (за висловом Драй-Хмари).

Напередодні 23. IV. 1932 р. на Україні лишилися ніби на постійне такі організації: ВУСПП, „Плуг“, „Молодняк“, „Лочаф“, які й творили Федерацію. Всі інші були розвязані, колишніх їх членів оголосили політично неблагонадійними, і лише після відповідної реабілітації індивідуально деякі з них були приняті до ВУСПП.

Цю організацію супроводила, власне її попереджала, шалена атака на всіх і вся. Кинули гасло: „Сривать маскі!“ і це гасло на 100 відс. використали всілякі вочревісущі „робселькори“. (До речі, майже галицька дійсність, тільки на Великій Україні „демасковувались“ невідомими авторами хоч і відомі, але живі і творчі ще письменники).

Внаслідок „дискусії“ підчас „срибання масок“ утворилося нове поняття попутника. А саме він мусить активно співпрацювати в соцбудівництві, „щоб з попутника стати союзником пролетарської літератури, а потім і пролетарським письменником“. Отже до трьох-степенної градації введено ще нове „чистилище“ — союзника. Нічого в цій системі нема нового й оригінального — це загально принятий радянський шабльон...

Як кажемо, після загального „демаскування“ відносини були ніби вже стабілізувалися, доказом чого може бути масовий призов нових „ударників“, або злиття „Плуга“ з „Трактором“ і переміна назви буквально за місяць до ліквідації. Та раптом ЦК ВКП(б), нікого не питаючи, з дня 23. квітня 1932 р. зліквідував усі дотепер істнуючі літературні організації і створив єдине обєднання радянських письменників, куди входять усі, „що підтримують плятформу радянської влади і прагнуть брати участь у соціялістичному будівництві“ (з резолюції ЦК)... Очевидячки, взаїмного „демаскування“ було досить для ЦК. Один з органів ВУСПП („За Марксо-Ленінську Критику) з розпачу і несподіванки лише пробелькотав: „Цю постанову радянські письменники всього Союзу зустріли з величезним ентузіязмом і піднесенням“ (ч. 1. з 1933). Це очевидячки була лише добра міна при поганій грі, бо чейже ніхто інший, лише ВУСПП, ставши „переможцем“, уважав себе єдино неомильним інтерпретатором Сталінського „православія“.

І так напередодні нової пятилітки на Україні істнує лише одна літературна організація, а дотеперішні змагання між поодинокими амбітними одиницями чи групами замінено казьонним „соцзмаганням“.

Якіж перспективи розвитку української літератури? „Практика бригадної праці, вихід на боротьбу з проривами (?), безпосередня участь в соцбудівництві, застосування у своїй праці методи ударництва й соцзмагання, показують, що пролетарський письменник стоїть на вірних шляхах свого розвитку“ (Ол. Ведміцький, тамже, ст. 83). У звязку з такими багатонадійними перспективами „перед пролетарською літературою партія поставила завдання створити Магнетобуди літератури“, і ясно, що створення цих Магнетобудів „звязане з боротьбою за партійність художньої методи (?), за партійність художньої літератури“, — каже той самий інтерпретатор партрезолюцій.

Додамо від себе, що методами середньовічного рабства („соцзмагання“) вже створено індустріяльні Магнетобуди, які лицюють до господарської структури СРСР (прошу пригадати пять Ленінських укладів!), як... корові сідло. Цимиж методами хотять творити ще й нові „Магнетобуди“ — ча цей раз літературні... Щож, поживемо, побачимо! А тимчасом для тих „Магнетобудів“ нема зовсім паперу.

Відсутність валюти змусила СРСР з 1931 р. зовсім відмовитись від імпортного паперу, а з 1932 р. припинити також довіз з закордону півфабрикатів. За пляном першої пятирічки мали на увазі розбудувати власну паперову промисловість, але й тут, як і всюди, плян за лишився побожним бажанням „поетів“ з Держпляну. В 1932 р. в паперову промисловість вклали 47 відс. передбачених пляном капіталів. За пляном у цьомуж році мали виробити 577 тисяч тон культурних родів паперу, але роздумалися і на початку року „плян“ зменшили на 397 тисяч тон; і от підсумовуючи перше півріччя, більшовики мусіли признатись до недовиконання і цього куцого пляну на 41.2 тисяч тон. Не помогли і нові паперові комбінати в Карелії.

З паперовою промисловістю на Україні ще гірше. Раз, що у нас нема лісових масивів, а друге, спеціяльна господарська політика Москви привела до того, що на Україні майже взагалі нема паперової промисловости. З 14 фабрик (вірніше — фабричок) лише три можуть виробляти культурні роди паперу (виробляє фактично лиш одна). Що Україна не може рахувати в даному випадку на „братерську“ допомогу Москви, свідчить факт просто жахливого вигляду продукції українських видавництв останнього часу. „Руки загребущі, очі „завидющі“ Москви вміють лише з України „викачувати“ хліб, вугілля, залізо й інші українські багацтва.

П. Котович.

Бувші вояки вимагають.

ПАРИЖ, 26. III. ПАТ. Наради гол. ради обєднання б. вояків скінчилися резолюціями, що вимагають: перевести вибори до парляменту на основі пропорційности, дати право голосування жінкам, розвязати законодатні палати, нові вибори, гарантії справедливого плебісциту в басейні Саари, прихильність до С. Народів, не визнати зброєння Німеччини, підтримати самостійність Австрії і ліквідувати економічну війну, що вийшла зі самолюбства поодиноких держав. Окрема резолюція стверджує, що обєднання співпрацюватиме дальше з б. вояками всіх країн

Завдання нім. господ. політики.

БЕРЛІН, 26. III. ПАТ. Мін. фінансів Німеччини Шверін-Крошіґ мав в університеті у Мінстер відчит про німецьку фінансову й госп. політику. Зміст його такий: Щойно Гітлер привернув довіря у тривалі політичні відносини в Німеччині і створив основи для госп. поправи. Широку акцію праці для безробітних покриють з позичок, яку звернуть до 5 літ. Крім цього будуть покриті т. зв. податкові цертифікати на 4 міліярди і дефіцит з мин. літ у висоті 2 міліярди марок. Нові зобовязання на боротьбу з безробіттям мусіли прийняти, бо інакше булоб дійшло до нового дефіциту. Всеж таки будуче нім. господарства, в звязку з низкою законів про обниження податків та покупчою силою мас, заповідається добре. Водночас мін. заявив, що Зл. Держави будуть мусіти вибирати: Або Німеччина буде купувати в них сирівці, або Америці буде платити їм довг. З обох джерел корнстати годі.

Галицький Магазин Новостей Галицька 15.
Поручає вовни, сукна, шовки, зефіри, полотна та всілякі блаватні товари по найнижчих цінах. При закупні товару в д. 5. зол. даром білети до першорядних кін.
5/73 3—?

Генрих Вернер Львів, Коперника ч. 12. телефон 70-30
одиноке джерело товарів залізних, сталевих, ремісничого знаряддя та начинь кухонних.
87/55 4—30

Виставка українського народнього мистецтва й домашнього промислу в Берліні.

(ВУНІ) З кінцем весни цього року влаштовує Український Науковий Інститут у Берліні етнографічну виставку народнього мистецтва й народнього промислу. Український Науковий Інститут хоче дати німецькому загалові, а зокрема вибагливій берлінській публиці, якнайширший образ нашого народнього мистецтва в його найважніших виявах і формах і обхопити по змозі всі території нашої Батьківщини. Таке велике завдання може Український Науковий Інститут виконати гідно й успішно тільки при найбільшій допомозі найширших кол нашого громадянства в краю та за кордоном і тому звертається до всіх наших організацій, установ і поодиноких осіб з проханням допомогти уладженню виставки словом і ділом, особливо надсиланням відповідних експонатів, в оригіналах, моделях і фотографіях або рисунках.

Український Науковий Інститут у Берліні бере на себе велику працю зорганізування й фахового уладження виставки в одній із найкращих для цього саль в одному з державних музеїв, стараючись про видання ілюстрованого катальоґу, в якому будуть м. ін. подані імена та назви виставців та постарається, подібно як у минулому році при графічній виставці, про добру рекляму й пропаганду відвідувачів. Інститут візьме теж на себе покриття всіх значних коштів, звязаних з величним уладженням виставки, та покриє видатки пересилки експонатів, переймаючи рівночасно повну гарантію за цілість і зворот усіх надісланих на виставку предметів.

В заміну за те Український Науковий Інститут просить запомогти його відповідними експонатами, що характеризувалиб у цілому та в подробицях усе наше народне мистецтво та виробництво в сучасному, а по змозі теж у недавньому. Український Науковий Інститут звертається в першій мірі до управ наших центральних і місцевих музеїв зі щирим проханням взяти живу участь у виставці, що матиме не тільки науковий, але й практично-репрезентативний характер. Український Науковий Інститут рахує дальше на видатну допомогу наших жіночих товариств, що по селах і містах стоять дуже близько до нашого пребогатого народнього мистецтва, і просить усі наші організації та спілки, що займаються практичне народнім виробництвом, обіслати виставку великим числом експонатів, щоб можна тут мати і відповідний збут.

Виставка Українського Наукового Інституту має по змозі дати приблизний загальний образ нашої народньої культури й обіймає такі відділи, оскільки прийдуть замічені експонати:

I. Народній одяг, жіночий, чоловічий й дівочий у цілости, в найголовніших відмінах: стрій полтавський, поліський, подільський, покутський, гуцульський, буковинський, закарпатський) та частинно (м. ін. сорочки, спідниці, дерги, плахти, фоти, димки, завязки, попілянниці, крашаниці, сердаки, бунди, свити, чуги, опанчі, сіряки, кобеняки, ґуґлі, пояси, крайки хустки намітки, рантухи, повязки, чипці, рукавиці, капелюхи, шапки, кресані, йоломки, черевики, личаки, постоли, капчурі і т. д.).

II. Прикраси й оздоби (зерителі, каблучки, сережки, нашийники, намиста, дукачі, згарди, ґердави, силянки, спинки, дзеркальця, чапраги, ретязки, нараквиці, бинди, пера, прикраси голови (уплітки, чільця, віночки) топірці, ташки, довбеньки, хатні прикраси як: паперові витинанки, плетінки, рушники, скляні мальовані образи, мальовані або риті образи, стінні рисунки й мальовила, малюнки на печах (в рисунках або фотографіях).

III. Народне будівництво й хатня обстанова в оригіналах, моделях, плянах, фотографіях і рисунках (хати, церкви, дзвіниці, обістя, дахи князьки, огорожі, тини, брами, ворота, наворітники, двері, одвірки, вікна, надвіконні прикраси, замки, ключі, головніші хатні прилади, особливо прикрашені різьбою, орнаментом, мальовилом, інкрустацією, виточуванням, столи, стільці, скрині, мисники, судники, полички, біжники, світники і т. ін.

IV. Побутова, зокрема ж матеріяльна культура в найбільш характеристичних зразках (оригінали, моделі, фотографії) мисливського й рибальського побуту (нпр. пастки, сильця, ості, бовти), скотарства й пасічництва (нпр. реваші, лезива й ін.) та хліборобського побуту.

V. Обрядове мистецтво (весільні вінки, корогви, мечі, деревце, вильце, гільца, прапорці, обрядове й святочне печиво (родильні колачі, дивуви, книші, паски, кукуця, короваї та ін., йорданські хрестики зі солімки й тіста, великодні свічки, калатала, крашанки, писанки обжинкові вінки, вироби зі сира (баранчики, круглі, сонце), паперові й деревляні голуби, вертеп, коза, предмети церковного побуту й мистецтва: хрести, статуї, нагробники.

VI. Домашній народній промисл з окремими узглядненнями зразкових предметів, виконаних руками народніх творців при допомозі своєрідних апарятів і способами місцевої народньої техніки. Із цієї великої ділянки бажано булоб мати принайменше важніші, типічні або характеристичні предмети, що вирізняються від загально тепер принятих формою, орнаментом, способом виконання, прикрасами тощо, а зокрема:

а) вироби деревляного промислу бодай у моделях і фотографіях (усякі варстати, ткацький ставок, прилади до плетення ґерданів і крайок, орнаментовані дошки для вибивання взорів на тканинах, форми до виробу медівників, господарські знаряди (м. ін. різьблені спинки до саней, насади до возів, люшні, стовпці, ярма, різьблені рублі, прядки, сувалки, мотовила, сукалки, днища до кужелів, кужівки, зразки бондарського виробництва, тарілки, ложки, точені предмети, забавки, свічники, плетінки й коші з лози, коцюби і т. д.

б) ткацькі й суконні вироби (полотна, рушники, скатерті, наліжники настільники, крайки, килими, коци, верети, повстяні вироби);

в) шкіряні й футряні вироби (ремені, упряж, капшуки, кучми, рукавиці);

г) керамічні вироби (горшки, глечики, миски, збанки, свічники, пікури, забавки, свиставки, кафлі;

д) металеві вироби в обсягу золотництва, мосяжництва і ковальства (м. ін. прикраси, топірці, ножі, люльки, бобрики, „раки“, „вудила“, кресива);

е) музичні інструменти (сопілки, теленки, флояри, свирілі, трембіти, дудн, гуки, скрипці, решітця, бандури, ліри, цимбали).

Визначне місце між експонатами займуть наші вишивки, тому бажано булоб мати якнайбільше добре підібраних зразків, по змозі кожний у величині 10/20 цм.

При всіх предметах проситься доконче подавати крім назви власника й місцевости також назву предмету чи зразка, призначення й територію поширення. Український Науковий Інститут сподіється, що наша суспільність, розуміючи добре вагу виставки, щиро відізветься на цей поклик і поспішить з надсиланням експонатів. Для облекшення пересилки проситься передавати виставочний матеріял у Галичині до Хв. Товариства „Українське Народне Мистецтво“ у Львові (Ринок ч. 39. І.), на Буковині на руки Вп. Пана інс. Антона Клима, голови „Науково-мистецької Комісії Українського Народного Дому“ в Чернівцях (вул. Реджеле Кароля 28), які взяли на себе великий труд збирання експонатів в краю.

Насіння городовини, господарське і квітове, огородничі приладдя, засоби до поборювання рослинних шкідників, дешеві шприци, поручає фірма

Е. Фреєґе, Львів, Трибунальська 3 тел. 55-70, 11/44 1—2

Вирібня відзнак, жетонів і медалів Станислава СОБЧИКА, — Львів, вул. Мохнацького ч. 8 виконує всілякого роду відзнаки шкільні, військові; для спортових клюбів, співацьких тов., жетони, плякети, медалі, цвяхи до пранорів, гроти по найнижчих цінах. Цвяхи металеві сріблені від 30 сот. штука, правдиві срібні від 50 сот. шт. 1202

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 28. БЕРЕЗНЯ 1934.

К. ГАЛУЩИНСЬКИЙ. 32

З Українськими Січовими Стрільцями.

СПОМИНИ З РР. 1914—1915.

Ділові справи. — Приказ добровольцям.

Небагато було таких. Деякі вже зараз на угорській землі питали мене, чи їх роля вже не покінчилася з переданням добровольців (Яцевич). Таким я полишав вільну руку, якщо вони не зложили ще присяги. Але присвятити мушу тут кілька слів такому д-рові Омелянові Ливицькому, бл. п. сотникові УСС., або д-рові Михайлові Новаковському і багатьом іншим інтелігентам, що не будучи поданими зовсім до старшинських степенів, були взором стрілецької дисципліни, були людьми, на яких наша організація у всякій порі і в найбільше трудніш часі може рахувати. Бл. п. д-р Омелян Ливицький, адвокат з Долини, фіґурує у першім списі як фельдфебель (десятник). Як нині пригадую собі, що я кілька разів робив йому предложення замешкати ліпшу кватиру, брати участь в офіцерській менажі, а він всього того не приняв, кажучи, що це поділалоб злє на решту стрілецтва. І така людина не подана до старшинського степеня, а подані зате молоденькі ученики, яким було зовсім добре жити серед мужви! Та в тім часі навіть нагоди не мав я подібними справами займатися, а мушу здатися на самих комендантів поодиноких відділів, бож вони, а не я, будуть мати з тих людьми поміч і моглиб на випадок невдачі звалювати на мене вину, що не знаючи людей, робив вплив на іменування підчинених їм степенів. Таксамо випадок рішав при іменуванні підстаршин.

Такий виказ вислав я зараз з моєї канцелярії до львівської військ. команди у Мукачеві, з проханням, щоби вона вислала його до затвердження до міністерства війни. Що з ним опісля сталося, не знаю, ані відтак не міг ніколи про це довідатися в самій військ. команді. У першім виказі не було лише мене, Рожанковського, д-ра Томашівського, Катамая та Ґутковського. Причина лежала в тому, що себе самого не міг я ставити до номінації. По запевненням, які дістав від ЗУР. та Б. У., моя номінація мала бути поставлена тими чинниками (а по словам полк. Молліка я сам себе не міг ставити до номінації). Щодо інших названих панів не міг я також нічого більше зробити, бо дістав лише приказ предложити спис старшин трьох куренів, які не творитимуть ніякої тактичної цілости, тільки будуть самостійні в крузі свого ділання. До мене належатиме більше адм. сторона цілости. І колиб була прийшла моя номінація, так тоді можливо тими панами обсадити ріжні галузи діяльности і тоді могла бути мова і про їх номінації. Ця точка була від самого початку спірна між мною і ЗУР. та Б. У. Коли обі названі організації закидали мені тут занедбання тої справи, то я зі своєї сторони закидав їм недбальство; на тих закидах справа чимало потерпіла. Вона й до сьогодні не вияснена, і, правду кажучи, не знаю і нині, чи завинив я, або чи завинили наші народні організації.

Сама канцелярія була дуже примітивно уладжена. Під цим оглядом я взагалі мав за мало розмаху. Можливо, що інший на моїм місці був би тут виступив відразу з великим шумом і галасом, був би сотворив велику команду з ріжними відділами, писарями, референтами, адютантами. Та я признаюся, що ніколи не мав до того хисту і, здається, ніколи не буду мати. Карні справи вів радн. Рожанковський, мене заступав д-р Томашівський, а у самій канцелярії були заняті д-р Новаковський і Катамай. Рахункову сторону діла вів Індишевський з провіянтовим підофіцером А. Жилою. Все інше було зложене в руки командантів куренів та сотень. Їх обовязком було складати тільки рахунки з побраних грошей та присилати своїх підофіцерів до відписання легіонового приказу, або, як я його назвав, полкового приказу. Гроші були зачинені в деревляній скринці, перед канцелярією стояла варта. Я не мав багато часу, щоб займатися канцелярійною роботою. Майже щоднини треба було їхати до Мукачева до військ. команди, щоб вижидати приказів та старатися про все для стрільців. А багато ще їм бракувало. Не згадуючи про однострої, треба було подумати про обуву, про кріси, про муніцію до науки. Забрані зі Львова „Верндлі“ розгубилися по дорозі, бо і мало хто з добровольців дбав про ту стару зброю. Треба було виклопотати кухні, взагалі все те, чого військові відділи потребують, а чого ми не мали. А як знову зложилося так, що я лишився у Горонді, то треба було вникнути й у внутрішню господарку, мати на оці вправи, вислухувати й лагодити справи, до-

Самоходовий конфлікт зліквідовано.

ЛЬОНДОН, 26. III. ПАТ. З Вашингтону повідомляють, що погляди самоходових робітників і підприємств узгіднено і конфлікт зліквідували. През. Рузвельт добув знову перемогу й доказав, що його впливи у громадянстві дуже широкі. Умова згоди така: Повна однозгідність збірних умов та справ найму праці. Робітникам ґарантують право належати до амер. федерації праці та репрезентації тими особами, які вони виберуть. През. Рузвельт догадується, що швидко повстане Рада Праці, яка ладнатиме конфлікти робітників і працедавців й так буде створена нова система порозуміння між робітн. і підприємствами великого самоходового промислу.

ЛЬОНДОН, 26. III. ПАТ. По думці вашингтонської умови, має у Детройті повстати до 24 год. комітет з 3 осіб: 1 робітника, 1 підприємця й 1 невтрального, що ладнатиме конфлікти робітників з працедавцями з тим, що рішення комітету будуть остаточні.

—o—

Нац. соціялісти в Сарщині відзиваються.

САРБРІКЕН, 26. III. ПАТ. Урядові чинники ствердили, що ряд організацій, підпорядкованих розвязаній в Сарщині нац. соц. партії, відновив діяльність. Торкається це м. і. нац. союзу жінок, нац. соц. стрілецького союзу та союзу німецьких дівчат. Від членів тих організацій стягають знову складки. Крім того на вулицях міста появилися відділи членів тих орґанізацій, з тією ріжницею, що машерують не в одностроях.

САРБРІКЕН, 26. III. ПАТ. Споміж членів німецького фронту Сарщини зорганізували т. зв. відділи порядкової служби, до якої покликано членів розвязаних нац. соц. пробоєвих і штафетових відділів. Б. членам тих відділів заборонили мабуть покидати Сарщину без спеціяльної відпустки. Соціялістична „Фолькс-штіме" виступає проти одноцілої акції німецького фронту, зазначуючи, що під покришкою порядкової служби воскресили в Сарщині нац. соц. відділи поліційної помочі, якої члени рекрутуються зпоміж штафетівців.

ПРИГОТУВАННЯ ДО ПЛЄБІСЦИТУ.

САРБРІКЕН, 26. III. ПАТ. Згідно з інформаціями, що тут прийшли, в Німеччині стали вже організувати посилки виказів осіб, управнених до голосування в плебісцитовому терені Сарщини. Управнені до голосування, що можуть вилеґітимуватися т. зв. карткою арійського походження, дістають спец. виборчі карти, які уповажнюють, подібно як підчас плебісциту на Гор. Шлеську, до безплатного переїзду з місця замешкання на плебісцитовий терен. Безплатним переїздом будуть користуватися особи, що живуть навіть в Америці, яким звертатимуть кошти подорожі.

лагоджувати найважніші письма. А найбільше до роботи давали розвідчі історії і справи, до яких стала військ. команда вживати добровольців. Про цю сторону справи докладно пізніше.

Зараз другої днини, як ми приїхали до Горонди, видав я спеціяльний приказ про те, як мають добровольці поводитися на Угорській Україні. Приготовив я їх на те, що тут застануть зовсім відмінні відносини, як у Галичині, та й на ті спеціяльні обставини треба звернути увагу. З другої сторони побачать темного мужика, що й мовою своєю нагадуватиме якусь старовину, а з другої сторони стрінуться з мадярським шовінізмом, що стоїть на сторожі, щоб до того мужика не пробивався найменший промінь свідомости. Отже важне те, щоби своєю людською поведінкою супроти селянина позискати його для себе, а не образливими словами та гострим осудом мадярської системи. Найменший того роду промах викличе донесення на добровольців і за ним підуть слідства, неспокої та може й перекинення нас у такі сторони, де навіть не буде з ким як порозумітися, ані до кого слова сказати. Відносини з місцевим населенням уложилися якнайліпше. Крім незначних нарікань на дрібні шкоди, які зараз виплачувано, не було приводу до інтервенцій. Нераз приходив місцевий нотар — у ролі давнього мандатаря — та з обуренням підносив, що якийсь доброволець висказався відємно про мадярів, але усе те вдавалося полагоджувати у власнім крузі ділання.

(Далі буде.)

—o—

По широкому світі.

Предсідник союзу німецьких студентів у Берліні видав розпорядок, що наказує всім студентам мужчинам, записаним на німецьких університетах, обовязок відбути військовий вишкіл.

— До хати соц. посла Льонґета, заступника предсідника слідчої комісії в справах заворушень у Парижі, вломилися невідомі люди. Розбили бюрка, та які документи викрали, досі невідомо.

— Біля Фляменвіль (Франція) осунулася на просторі 30 км. в море земля відкриваючи останки скаменілого лісу, що мав іструвати між британськими островами і Францією.

— У виборах до італійського парляменту голосувало 10,433.536 осіб, з яких проти фашистівського режіму голосувало всього 15.265 осіб.

— До Білого Дому дістався вночі якийсь божевільний Ейодер, одначе його прилапала пані Рузвельт і передала палатній сторожі. Підозрівають, що він хотів убити Рузвельта.

— Анґлія розписує внутр. позичку на 100 міл. фунтів на цілі озброєння.

—o—

НОВИНКИ

— **ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ** в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17 від 9—1 і від 3—6. — Насс. 1305 1—5

— **ЧЕРЕВИКИ** жіночі, мужеські і дитячі купуйте в одинокім українськім Магазині Взуття „КОМЕТА" Львів — Ринок 21. Сповніть гасло „Свій до Свого." 68/53 1 і-?

— **Робітня футер Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3, і. пов. Тел. 54-46. 3-?

— **Церковні брокати,** борти, френдзлі, наплечні хрести, **панаму** до вишивання фелонів і фан, **дзвони,** всі готові церковні річи, **плащениці,** книги, світло, **кадило,** печатки для Парох. Урядів, хінсько-сріб. і альпакове **столове накриття,** ліжка, **прапори** і відзнаки, поручає Дім тор.-пром. **„ДОСТАВА"** у Львові, Домініканська 11Л. і Руська 20, в Перемишлі, Костюшка 5 і в Тернополі, Руська 14. 1106 29-?

— **З діяльности Українського Наукового Інституту у Варшаві.** В суботу 24. ц. м. в год. 6. веч. в домівці Українського Наукового Інституту у Варшаві відбувся виклад доцента краківського університету д-ра В. Кубійовича на тему „Етнографічна мапа українських земель".

— **Змагання на тлі позички „Рідній Школі".** Недавно подавало „Діло", що по нараді в громаді **Ременів** підписали тамошні установи і громадяни „Рідній Школі" 450 зол. позички. Як це почули громадяни у **Підберізцях,** львівського повіту, постановили собі, що мусять у Підберізцях позичити „Рідній Школі" найменше 600 зол. Дотепер підписали вже 533 зол. і з того 80 зол. вже вплатили. Одначе обі ці громади Львівщини мають тепер небезпечного конкурента у громаді **Гаї,** де українські установи підписали досі позичку на 525 зол. Замітне, що одну позичку на 25 зол. складають ті малі діти, які в минулому (1933 р.) ходили до діточого садка „Рідної Школи".

— **Нові міста у Сх. Галичині.** Розпорядком міністра внутрішніх справ піднесено до ряду міст громади: Гусятин, Тлусте та Мельниця в тернопільському воєвідстві.

— **Україніка.** В „Ґазеті Польській" з 25. ц. м. помістив відомий польський письменник і член Літературної Академії Ю. Каден-Бандровський велику статтю п. з. „Тарас Шевченко. У 120-літні роковини уродин", обговорюючи в ній м. і. звязки Шевченка з поляками.

— **О. Буркгардт — лектором університету в Мінстері.** Недавно в університеті у Мінстері (Вестфалія) замісць д-ра П. Богатирьова призначили лектором російської й української мови та літератури Освальда Буркгардта, колишнього професора київського ІНО. О. Буркгардт уродився 1891 р. у Київі і скінчив там гімназію та університет. Він виступив в українській літературі як дуже добрий перекладач на українську мову новіших німецьких поетів, його переклади друкувалися в „Житті й Революції" та ін. виданнях. Р. 1931 Буркгардт покинув Радянську Україну і переїхав до Німеччини. В його особі мінстерський університет дістав першого лектора для української мови й літератури — німця. Разом із тим це другий лекторат після університету в Галле, де українську мову й літературу викладає проф. Д. Чижевський.

(У. Т.)

— **Наука латини в гімназіях.** Польське м-ство освіти зарядило, що ученики теперішньої IV. кляси в математично-природничій гімназії, які не одержать промоції до V. кляси, а схочуть учитися в II. клясі нової гімназії, мусять у шк. році вирівняти залеглости з ділянки латинської мови. Коли трапиться більше таких учеників, кураторія повинна створити для них спеціяльні комплети доповняючої науки латинської мови.

— **Наради нотарів у Львові.** В суботу й неділю відбувся зїзд нотарів усього терену львівської апеляційної округи. Було присутніх 1?? нотарів. У звязку з ліквідацією нотаріяльної палати в Перемишлі майно обох палат, львівської та перемиської, передали новій нотаріяльній палаті львівської апеляційної округи. В склад нової нотаріяльної ради війшли: Соколь, Витвицький, Шефер, Типрович, Лагодинський, д-р Савицький, д-р Тшос, Шимусік, Гу...ський, Земнович, д-р Бейнарович. Президентом вибрали Соколя, віцепрезидентом Типровича. Президент Соколь здав звіт у справі творення нових кадр працівників із укінченими правничими студіями. Ухвалили створити фонд нагайної помочі для вдів і сиріт по нотарях. 45 вдів і сиріт має діставати постійні місячні запомоги. До ревізійної комісії війшли: Войціцький, Міський, а як заступники Мотульський та Земба.

— **Дивні пригоди селюха у Львові.** До нашої редакції прийшов п. Степан Шульган, б. народній учитель, і вказуючи на свіжі товчені рани на своєму обличчі, оповів дивні пригоди, яких зазнав сьогодні у Львові. Він вийшов пішки зі села Пристань пов. Жовква і прийшов біля 7 год. вранці до Львова. За жовківською рогачкою напали на нього якісь три люди, яким не подобалася його шапка, і з криком: москаль! Гітлер! почали його бити. Один вдарив його бляшаною путнею в голову, а другий якимсь твердим предметом, скалічивши в ух... та лице, так що кров його обляла. Побитий зголосився в найближчому постерунку поліції, звідки вийшов з ним на місце нападу постерунковий і ствердив, що напасники це відомі авантурники, які вийшли з шинку Рота. Однак на ствердженні й скінчилося. Напасників не записано, а п. Шульгана відіслано до поліційного комісаріяту III. дільниці. Однак і тут не занялися його справою, тільки відсилано то на ратункову стацію, то до суду, то знов до комісаріяту, звідси знов на ратункову стацію, дальше до команди поліції при вул. Казимирівській, врешті до судового лікаря д-ра Немєнтовського, який зажадав від побитого за лікарське свідоцтво 10 зол. Крім того побитий був у д-ра Прийми та в Народній Лічниці, звідки його відіслано знову до д-ра Немєнтовського. Не маючи грошей, п. Шульган врешті зрезиґнував з дальшого глядання порятунку у своїй пригоді і прийшов до редакції „Діла", щоби бодай цією дорогою поскаржитися на свою кривду.

— **Для охорони служниць.** У звязку з трагічною смертю служниці лікаря д-ра Вамре у Львові, Анни Бахущ, яка в часі миття вікна впала на вулицю і вбилася, адміністраційна влада наказала поліції потягати до відповідальности працедавців, які не забезпечують служниць при чищенні вікон охоронними поясами. Наслідком того до городського староства вплинули вже донесення.

ҐАЛЯНТЕРІЯ ЖІНОЧА І МУЖЕСЬКА У ВЕЛИКІМ ВИБОРІ — ПО ЦІНАХ ДУЖЕ НИЗЬКИХ. — Поручає
Ф-ма **ЗИҐМУНТ ЗАЛЕСКИЙ**
65/53 **Боїмів ч. 4.** 31–19

— **Львівська хроніка.** В останніх днях появилися масово фальсифікати 1-золотових монет. — На вул. св. Софії переїхав самохід [illegible]-літну Марію Цеслевіч, яку в грізному стані відставлено до шпиталю. Шофера арештовано. — Львівський суд розглядав справу якогось Гайдеса, що хоч мав жінку, вдавав парубка і на конто женячки вимантив від 3 дівчат 1270 зол. та 264 дол. Гайдеса звільнили. — І. Газдича прилапали в менті, коли вирвав О. Зелінській торбинку зі 120 зол.; він мотивувався, що кілька днів вже примирав з голоду. — 3 опришків, яких прилапали, вломалися до складу шоф... Ерліха і забрали в нього на 5 тис. зол. футер. — 33-літня Іванна Гасікова, урядничка Банку Кр. Господарства, отроїлася в кіні, з розпуки, що чоловік розвівся з нею.

— **Бандитизм.** До мешкання Сабіни Морґенштерн в Дрогобичі добулися грабіжники і зажадавши грошей, почали її дусити. Коли на крик нападеної прибіг один сусід, бандити втікли до губицьких лісів.

— **З Польщі.** Біля Стшемержиць випав з льокомотиви машиніст Цебо і попав під колеса, але вирятувався тільки тим, що негайно положився здовж шин. — Декрет про мешканеву мораторію появиться по святах, в звязку з чим всі заповіджені на 1. квітня ексмісії будуть стримані окремим обіжником мін. судівництва. — В Лодзі згоріла зовсім 3-поверхова ткальня А. Вінера, в якій в менті пожежі находилося 30 робітників, що не могли видістатися з будинку, бо сходи горіли. Вогнева сторожа мусіла прорізувати крати й вирятувала 27 осіб в тому 13 важко попарених. 3 робітниці мабуть згоріли, згорів теж швагер власника фабрики, що збожеволівши, кинувся у вогонь. —

...при розбирці ст. дзвіця у Варшаві звалилася ...на хідник й засипала 5 осіб. 1 з них, по... Гурський, згинув, 4 були важко ранені.
— Процес за гроші вояків. У Ряшеві почався ...перед військовим судом процес проти ст. вахм. ...уряду в тому місті Каспера Ліхоти, що ...набирав належні воякам за відпустки гроші, а ...вставив у виказ цих грошей хількасот ...неіснуючих прізвищ, на які теж дістав готівку. ...Процес потриває 2 дні.
— Ріжні вісти. Підчас великої бурі коло бе...регів Японії затонуло на морі 13 рибацьких су...ден зі 154 рибалками. — Серед бельгійського ...робітничого населення панує наслідком безро...біття великий голод. — Між планетами Мар...сом і Юпітером викрито впродовж минулого ...року 286 нових планетоідів.

ГАЛИЦЬКА 8.
М. ЕВАЛЬД Львів, вул. Собіського 5.
Ріжнородні полотна фабрики Братів Чечовічка в Андрихові — на білля жіноче, мужеське, постелеве і столове. За оказанням цього витинка — при купні 5% опусту. 3—20

— Кілько тон харчів споживає людина. О...дин англійський гігієнік обчислив, що чоло...вік на протязі 50 літ їдає 25 тон харчів. Силь...ні їдуни споживає в тім часі 10 тон більше. ...Звичайно сильні їдуни не осягають ...високого віку як люди, що живуть біль...ш поміркованно. Жінки їдять на основі обчи...слень англійського професора пяту частину ...менше. Тому гарний ротик перепускає тільки ...тон поживи, хоча слід зазначити, що при ...великім будьщобудь вантажі, який ман...друє на протязі 50 літ до жіночого шлунка, не ...взято на увагу спорої скількости шоколяди, ...церів та інших ласощів. Взагалі англійський ...професор стверджує, що в нинішних часах го...ловну частину нашої поживи творять ярина та ...овочі, спихаючи на дальший плян консумцію ...мяса.

— Пословянщення Европи. „Генераль Анцай...гер" застановляється над числами, що зясову...ють зарадне зниження популяції романської ...і германської раси, при чім виняток творять ...Італія та Голяндія. Вже кілька десятків ...літ безнастанно збільшується число словян в ...Европі, що „грозить" Европі пословянщенням. ...1810 було 36.1 проц. герман, 33.7 роман та ...27 проц. словян. Була тоді деяка рівновага. ...1890 вже інакше: герман — 34 проц., роман ...24.5 проц. та словян аж 41.7 проц. Р. 1930 ...змалося число герман на 30 проц., роман на ...24 проц., словяни вже мали 45.6 проц. Буде ...так далі, то 1962 р. буде: 26.9 проц. — гер...ман, 22.3 проц. роман і 50.8 проц. словян.

— Поворот з російського полону. До ав...стрійської місцевости Гохарт вернув недавно ...Йоган Біндер, син селянина, з жін...кою і пятеро дітьми з Росії, куди дістався був ...в полон в 1916 р. Спершу перебував ...в таборі полонених, опісля служив за наймита ...російського селянина, що також пішов на ...фронт. Тут його господар погиб, ...і австрійський бранець оженився з вдо...вою та обняв у посідання господарство з дво...ма кіньми і кількома коровами. А що не писав ...до дому, його признали в Австрії погибшим ...батько, вмираючи, записав маєток одинокій ...доньці, яка й вийшла незабаром замуж. Тимча...сом Біндерові поводилося в Росії спершу до...бре, одначе згодом більшовики відібрали до...ми землю, город і худобу, залишивши тільки ...одну корову, але й від тієї відбирали 325 лі...трів молока річно. Біндер рішився тікати з ...більшовицького раю і вернутись додому, од...наче минуло багато часу, заки більшовики на ...це згодилися. Забрав зі собою жінку й пятеро ...дітей, тільки найстарший син з першого по...дружжя мусів лишитися в Росії. Дома з цілої ...рідні застав тільки замужню сестру. Тепер ...австрійська влада має клопіт: кому признати ...маєток по батькові, старшому синові, чи ...молодшій доньці, бо маєток за малий, щоби ...обі родини могли на ньому вижити.

— Долівки з паперу роблять в Америці. Та...ка долівка дешева, дуже гигієнічна, не має ні...яких щілин а при тому, як лихий провідник ...тепла, задержує тепло. Роблять цю долівку ...так: Паперову масу розмелюють на найдрібні...ший порошок, мішають із цементом. Цей по...рошок розробляють водою на густу масу, яку ...розливають на землю та вивалковують. Як ви...сохне, потягають лякером.

— Малпи навчилися щадити. В яльському у...ніверситеті (в Нюгевені) на відділі порівнюю...чої психольогії робили спроби, чи шимпанси ...можуть знати ціну грошей. Професор Ро...берт Єркес здавав звіт із тих шістьлітних ...спроб на сходинах нюйорської академії наук. ...Вдалося втовкмачити малпам, що коли ...хотять їсти, мусять за це платити грішми. ...Гроші заступлено тут кольоровими марками. ...Такі марки жадали від малп, коли хотіли вийти з кліток на волю, або коли хотіли попоїсти ріжних овочів, нпр. помаранчу, яблоко чи щось випити. Та шимпанси мусіли ці овочі заробити, а самі дерлися до праці, щоби діставати марку. Зчасом навчилися навіть розпізнавати ціну поодиноких марок, що ріжнилися кольором. Помало зрозуміли, що за білу марку дістануть помаранчу, за дві яблоко, напитки за зелену марку. За сині марки купували собі волю, та вживали тих марок щойно тоді, як були ситі. Переконалися, що тратять увесь капітал, коли каса з марками отворена, а не пропадає, коли замкнена. Малпам справили маленькі каси, до яких могли складати „гроші", що й навчилися. Коли котрий шимпанс украв марку, зараз мусів віддати. Помало малпи навчилися теж просити позичок, та їх їм відмовляли. Цими спробами доказано, що шимпанси мають далеко більшу інтелігенцію, ніж інші звірі.

— **Справлення помилки.** У понеділковому (79.) числі „Діла", в статті **„Ювилей о. Августина Волошина"**, випав у III. уступі один рядок, через що дотичне речення вийшло неясно. Це речення має виглядати так: відчитано привіти від епископа Стойки, **пряшівського епископа д-ра Ґойдича, американського** епископа Такача і т. д.

Кандіда найгарніше оповідання про жіноче серце
Мистець Маноле славна румунська драма Люціяна Бляга

ВІДГУКИ ДНЯ.

Прикрий день.

Понеділок. Не люблю того дня, сердечно не люблю. Весь час живеш у страху, щоби тобі щось прикрого не сталося, бо опісля — цілий тиждень па бакер. Стараєшся коло долі на пальцях ходити, щоби тільки ласкава була, а вона як навмисне: кривиться, химерує, допікає.

То шнурівка при черевиці лопне, то спинка заскочить десь за ніжку стола і хоч бери та ковпірик на бородавку запинай, краватка три рази викрутиться навиворіт, а врешті, як примусиш її до послуху, то така вимнята, що треба брати іншу.

Заки вийдеш за вулицю — вже тиждень зачався зле.

Схвильований біжиш до праці.

Напроти тебе знайомий.

В інший день приємну новину скаже, новий жарт перповість, загалом — любо його стрінути.

А в понеділок:

— Але ваш останій фейлетон слабий!

Виправдуєшся: Клопоти, змучення, грипа (все від понеділка минулого тижня!), але він пускає те все попри вухо.

— Чому ви його так незручно закінчили? Аж просилося додати трохи еротичного перцю... Я все радо читаю ваші фейлетони, але цей — ледви скінчив.

„Моє поважання" і йде собі своєю дорогою.

Станеш, подивишся йому в слід, усміхнешся гірко, в інший день нічого не булоб, але в понеділок...

— Що пан сеп так на мне ґапі? — вивіріюється на вас якийсь молодий чоловік з карбами на лиці і з охотою до поєдинку.

Або:

Попри вас, саме в тій хвилині скочують бочку з тером і вона обітреться до вашого пальта, лишаючи на нім вічну памятку.

А в редакції:

— Як ти міг це в коректі переслідити? Замість „держати" — „держави"!..

— То твій вірш?!

З тону пізнаєш, що не треба признаватися.

— Ні! Деж би я щось подібного...

А ще вчора ти мав враження, що вірш надзвичайно вдатний.

І так воно торочиться як з клубка. А як стане торочитись від понеділка, то в найліпшім разі кінчиться в неділю вечором.

Тоді новий страх: як зачнеться другий тиждень.

Буває й так, що понеділок встане усміхнений, ласкавий, аж любо. Тоді ні шнурівка не рветься, ні спинка не запроторюється, ні на фейлетони не нарікають, ні коректи не витикають. Цілий тиждень промине як у казці, а в неділю навіть хтось гроші позичить.

Але це буває рідко і тільки тоді, коли понеділок уроїть собі, що він — неділя, або, коли в неділю було „першого".

Галактіон Чіпка.

З музичного життя.

„Хрестоносний похід дітей". Музична леґенда.

В салі Великого Театру відбувся дня 22. березня концерт львівської Фільгармонії. Цим разом ми почули великий ораторійний твір французького композитора Ґабріеля Пєрне „Хрестоносний похід діте" (**La Croisade des enfants**).

Пєрне, сучасний композитор, належить до старшої ґенерації (ур. в р. 1863). Слідно у нього великий вплив Цезара Франка, одначе має він свою індивідуальну лінію мельодії та свою музичну мову. Зміст тексту оснований на переданні з XIII. ст. В цікавий, живий та музично могутній спосіб (IV. частина) ілюструє Пєрне опис паломництва до Святої Землі. Дітвора мандрує з міст та сіл на зазив таємних голосів. Плач та розпука матерей за дітьми. По дорозі на морі зривається буря, більшість дітей гине, та голос ангелів обіцює їм вічну радість у небі.

Орхестра годить програмовість з абсолютною музичною формою і дає нам поетичні ілюстрації. Кольорит орхестри стонований, а тематика при великій правді в значінні драматичнім має в собі глибінь та самостійність. Виконання цього твору вимагало великого вкладу праці.

Приблизно 300 осіб бере в цьому творі участь. Змішена симфонічна орхестра, мішані хори, солісти та жіночий сольовий квартет. Співаки-солісти (п-і Коритко, п. Поповичівна, п. Шимонович) відповіли тільки частинно свому завданню. Голосово представлялися добре, але стиль ораторійної музики вимагає від виконавця більшої музичної культури. Ще найкорисніше представився 4-ий соліст п. Бічіо (баритон). Спосіб його співання найбільш надавався до ораторійної музики. Голос повний, рівний, деклямація плястична. Бездоганний був жіночий квартет (п-і Бухманівна, Райсманівна, Заморська, Зарицька). Голоси дуже гарно підібрані з погляду на ріжницю красок, тому звучали мило. Хори добре виведені та здисципліновані. Диригував дир. Адам Солтис, який мусів вложити багато совісної праці у виведення цього твору.

І. Приймова.

ВСЯКОГО РОДА МАТЕРІЯЛИ ВОВНЯНІ — ТА ІНШІ
найдешевше в текстильнім маґазині
„ТАНИЙ СКЛЕП" — З. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ.

З нових видань.

„ПОРАДНИК ДЛЯ САМООСВІТНІХ ГУРТКІВ", Науково-популярна Бібліотека „Просвіти", вид. фонду „Учітеся, брати мої", Львів, 1934, ст. 128. Ціна 1.50 зол.

Це п е р ш и й у нас підручник для самоосвітніх гуртків, що творяться в нас при читальнях. З цього погляду треба його щиро привитати й поручити його і читальням і освітнім діячам. Справа в тому, що наші самоосвітні гуртки не мали досі вказівки, як їм с и с т е м а т и ч н о працювати, щоб із їх праці вийшла користь. „Порадник" дає про це вказівки в першій своїй частині (С. Маґаляс). А далі освітні діячі відчували величезний брак підручної літератури, звідкіля моглиб користати — тимто нераз і найкраща праця розбивалася в самій середині. Ту прогалину виповнює друга частина книжечки, де подані пляни з поодиноких предметів: мовознавство й укр. письменство (Мр. Пеленський), укр. історія (проф. Крипякевич), всесвітня історія (проф. Коренець), географія (д-р О. Дашкевичева й Пашкевичівна), математика й фізика (проф. Сітницький), економічні науки (дир. Коберський), законодавство (д-р Целевич), природознавство і психольоґія (проф. Раковський), техніка (інж. Крохмалюк), спів (д-р Нижанковський) і т. д.

Як у кожній спробі, в „Порадннку" найдуться і недостачі, які ще краще виїдуть на верх, коли в нас праця по самоосвітніх гуртках буде поглиблюватись. Але як перша спроба — „Порадник" вийшов дуже гарно. Шкодувати тільки треба, що виходить він так пізно...

Кожна читальня, кожний освітній гурт мусить придбати собі таку цікаву й фахово написану книжку.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Із судової салі.

ЗА ВІДЧИТ В ЧЕСТЬ ЛЮБОВИЧА.

Дня 6. березня мин. року виголосила учениця жіночої семинарії у Львові, 19-літня Ольга Цимбаліста, у своїй клясі відчит про Яр. Любовича й візвала після нього товаришок пошанувати память небіжчика двохвилиновою мовчанкою. Негайно після цього, коли вона йшла до хати на дорозі її арештували. Після кількох тижнів вязниці звільнили її, але усунули зі школи. Дня 26. ц. м. відповідала вона за цей вчинок перед суддею д-ром Нементовським за цей вчинок, а той, прослухавши її та кілька її товаришок як свідків, присудив Цимбалісту на 4 тижні тюрми з завішенням на 3 роки, мотивуючи лагідний присуд молодістю підсудної та тим, що вона доволі покарана втратою змоги вчитися. Боронив д-р В. Старосольський.

—o—

Відозви й комунікати.

ДО УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК-КАТОЛИЧОК.

При Укр. Кат. Союзі у Львові повстав Центральний Жіночий Кружок, якого перші Загальні Збори відбулися 9. ц. м. в салі Укр. Бесіди. На Зборах було приявних понад 60 пань.

Ціллю новозаснованої організації є обеднати усе українське католицьке жіноцтво в одну громаду, якої завданням було би дати католицькій вірі та моралі належне місце в наших родинах, оцих клітинах нашого громадянства, та в прилюдній діяльности і в цілості життя нашої нації. Центральний Жіночий Кружок при У. К. С. не має на меті поборювати чи розбивати істнуючі вже жіночі установи, але внести в ці установи Ідею Христа, Його мораль як одиноку тривку та доцільну підвалину нашої майбутньости, нашого кращого завтра. До історії належать уже фрази, що религія є приватною річю — що світські установи не мають нічого з нею спільного, що місцем для религії та одинокою її трибуною є церква. Такі погляди внесли в наше прилюдне життя религійну байдужність і недоцінення религійно-моральних чинників для його розвитку, а в дальшій консеквенції безбожницькі засади, незгідні з християнським світоглядом. Нашим завданням буде виробити собі ясний католицький світогляд на всі ділянки людського життя, а передовсім у ділянці жіночого питання. Будемо боронити Христа і Його Церкву перед усіми затіями безбожницьких чинників і протиставитися усяким спробам нарушення наших религійних ідей. Христос мусить бути в наших родинах, школах, у наших установах, в нашому приватному та громадському житті. Ціль наша ясна: з Христом і для Христа. Ми свідомі усіх труднощів і перепон, які будемо зустрічати на нашій дорозі, — та ми віримо, що з гаслом „Христос наша Сила" їх поборемо.

Кличемо українське католицьке жіноцтво ставати членками нашої організації, бо лише спільними силами, зединені великою ідеєю „Христос і Україна", сповнимо своє завдання й обовязок супроти Бога і Нації!

Заяви вступлення в члени просимо слати на адресу: Антонія Конрадова, Львів, Геника 20. Членська вкладка виносить 25 сот. місячно.

У Львові, 20. березня 1934 р.

Управа Центрального Жіночого Кружка при У. К. С.

А. Конрад, С. Фіголева, Ев. Тишинська.

—o—

Дописи.

РАВА РУСЬКА

Свято Крут. Дня 25. II святкувало громадянство равського повіту святочним концертом 16-ті роковини бою під Крутами. Свято відкрив змістовним вступним словом про юнацький чин п. В. Янів зі Львова, за що численно зібрана публика нагородила його гучними оплесками. Після того мішаний хор читальні „Просвіти" з Рави Руської під умілою управою д-ра Карпевича Богдана відспівав „Де срібнолентий Сян плине" та „Ой на горонці", а п-а Костишинівна М. віддеклямувала вірш В. Янова „Крути". З черги муж. хор чит. „Просвіти" з Любичі Камеральної під управою п. Коссака Осипа відспівав „Ой пущу я коничелька" та кілька стрілецьких пісень, а п. Савчишин Василь з Підлубець віддеклямував вірш Олеся Бабія „Бій під Крутами". По деклямації відбулася інсценізація поеми „Три хрести" Олеся Бабія, яку виконали члени чит. „Просвіти" з Потелича під проводом студ. Богдана Дорошького. В другій частині святочного концерту хор чит. „Просвіти" з Потелича під довголітньою управою студ. Мастиляша Миколи відспівав „Понад полем смерть іде" й „У бій", а студ. Федик Дмитро з Гійча виголосив реферат, у якому переповів історичний огляд бою під Крутами. По рефераті член чит. „Просвіти" Бабій Степан віддеклямував вірш Тичини „Палість університету", а члени чит. „Просвіти" з Потелича під управою студ. Богдана Дорошького відіграли містерію, написану студ. Федиком, п. н. „Месть духів". Святочний концерт, який підніс усіх учасників на дусі, закінчено відспіванням національного гимну!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Краковець:

27. III. Мотря.

28. III. Батурин.

З Краківця іде театр до Яворова.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 27. III. год. 7·30 веч. Премієра „Мистець Маноле" Люціяна Бляга.

Середа, 28. III. год. 8·15 Концерт П. Т. М.

Четвер, 29. III. Театр нечинний.

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 27. III. год. 7·30 веч. „Кандіда" Абон. 15.

Середа, 28. III. год. 7·30 веч. Представлення льосоване, всі місця 1 зол. „Ватерльо".

Четвер, 29. III. Театр нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Світ належить до тебе"

АТЛЯНТИК: „Кохання в пущі".

ВАНДА: „Конгрес танцює".

КАСІНО: „Пильнуй свого чоловіка" (Волес Бері, Марія Дреслер).

КОЛІСЕЙ: „Облава", ревія „Коли світло згасне".

КОПЕРНИК: „Я не янгол" (Ме Вест), від год. 3—5 „Цар парів".

МАРУСЕНЬКА: „Серце волоцюги" та ревія: „Дамо, що маємо!"

МІРАЖ: „Пісня пісень". (Марл. Дітріх)

МУЗА: „Прощання з гріхом".

ПАЛЯС: „Пісенькар Варшави".

ПАН: „Куртизана" (Грета Гарбо), ревія „100% перцю".

ПАСАЖ: „Св. Франціск із Асізі", „Католицький зізд у Відні".

ХИМЕРА: „Моя мрія це ти" (Ліліяна Гервей).

РАЙ: „Кохання в авті" (Джо Мая).

СВІТ: „Пісня ночі" (Іван Кепура).

СТИЛЕВЕ: „Навчи мене кохати" (Рам. Новаро), ревія: „Весна пробуджується".

УТІХА: „Чоловіки та жінки" та ревія.

Закордонне радіо.

Вівторок, 27. березня 1934.

Відень (506,8) 12.00, 22.15 Концерт, 17.20 Солісти, 18.10 Сучасна австр. поезія; **Братислава** (298,8) 16.55 Спів; **Прага** (470,2) 12.35 Концерт, 17.50 Скрипка, 19.30 „Чорт й Катерина" оп. Двожака; **Париж** (1796) 14.00 Два фортепіяни; **Білгород** (437,3) 17.00, 19.30 Спів, 20.40 Хор; **Берлін** (356,7) 17.55 Лістові та Брамсові пісні; **Гайльсберг** (291) 18.25 Шуманові пісні до слів Шаміса; **Кенігсвустергавзен** (1571) 17.00 Відч. „Образки з Уругваю", **Ляйпціг** (382,2) 20.05 „Аріядна на Наксосі" оп. Р. Штравса; **Мінхен** (405,4) 20.30 Оп. музика; **Бреслявь** (315,8) 18.20 Весняні пісні, 20.10 Сучасна нім. музика й поезія; **Букарешт** (212,6) 20.00 Спів, 20.20 Симф. концерт; **Будапешт** (550,5) 17.00 Циг. музика, 18.30 „Парсіфаль" оп. Вагнера; **Міляно** (368,6) 20.00 Форт. ресітал, 20.45 Трансм. з „Ля Скалі" „Дибук" оп. Людовіко Рокка; **Рим** (420,8) 13.00 Квінтет, 21.00 Опера.

Середа, 28. березня 1934.

Відень (506,8) 21·00 Симф. концерт, **Братислава** (298,8) 12·35 Концерт, **Прага** (470,2) 20·45 Симф. концерт, **Білгород** (437,3) 16·30 Пісоньки, **Кенігсвустергавзен** (1571) 16·00 Концерт, 17·40 Пісоньки, **Ляйпціг** (382,2) 14·45 Концерт, 18·20 Балади (спів), **Букарешт** (212,6) 20·00 Фортепян, 20·45 Спів, **Будапешт** (550,5) 13·30 19·20 Спів, 18·15 Ресітал на альтівці, 22·30 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 11·15 Легка музика, 17·10 Спів **Рим** (420,8) 13·00, 22·00 Легка музика.

Львівське радіо.

Вівторок, 27. березня 1934.

7.00—8.00 Ранішня авдиція; 12.05, 12.33 Популярна музика з гр. плит; 15.25 Збіжева біржа; 15.30 Господарські вістки; 15.40 Концерт сальонової орхестри; 16.40 Жіночі часописи; 16.55 Концерт смичкової орхестри, спів (Евг. Мосаковський, баритон); 17.50 Туристичний бюлетен льв. зал. дирекції; 18.00 Промова в польській та англ. мові, богослуження з Ченстохови; 18.30 Форт. ресітал; 19.03 „Світла й тіні сьогоднішньої Америки" (враження з подорожі); 19.15 Всячина; 19.25 Фейлетон; 19.40, 19.43 Спортові вістки; 19.55 Сільва рерум; 20.00 Вибрані думки; 20.02 Популярна музика з гр. плит; 20.20 Великопістні пісні (хор); 20.40 Літ. чвертьгодина „Став у Любані"; 20.56 Грам. плита; 20.57 Трансм. з Міляна з театру „Ля Скаля": „Дибук" оп. Л. Рокка; в перерві „Сильветка автора містерії „Дибук", Комунікати.

Середа, 28. березня 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05, 12·33 Симф. музика з гр. плит, 15·25 Збіжева біржа, 15·30 Господарські вістки, 15·40 Фортепян, 16·10 Для дітей: „Всюди добре, дома найліпше", „Ісусові пташата", 16·40 Листи та програми, 16·55 Славні артисти (клявесин, скрипка) з гр. плит, 17·05 „Суспільне значіння дух. культури для жінок", 17·20 Концерт, 17·50 Літер. чвертьгод. „Судний день", 18·00 „Про ціли людських змагань", 18·20 Всячина та гр. плити, 18·45 Про „Вагнерового Парсіфаля" (відч.), 18·58 Вибрані думки, 19·00 Трансм. з Варшави з Вел. Театру муз. містерія „Парсіфаль"; в перерві фейл. „Про духа чеської поезії", 21·20 Продовження „Парсіфаля"; в перерві Спортові вістки, 23·40 Відчит в есперанто про Пілсудського.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові доляр у приватних оборотах 5·26·50 зол.

На сьогоднішній варшавській біржі нотовано такі курси: Льондон 27·08, Париж 34·95, Берлін 210·70, Ціріх 171·47, Амстердам 357·50, Прага 22·03, Міляно 45·57, Нюйорк кабель 5·30·75, Нюйорк чеки 5·30·50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 26. III. масло 3·30, молоко —·18, сметана —·80, яйця 2·50—2·60·

Тенденція на масло сильна на молоко і сметану удержана, на яйця зниженова.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Нещасна жінка (з доброї родини), яку залишив муж з 3 нелітніми дітьми, прохає в добрих людей допомоги для дітей, або праці. Візьметься за всяку роботу. Жертви (головно одіння і білля для дітей) приймає Видавництво „Світ Дитини", Львів, Зіморовича 3, для „Бездольної матери". 1—3

Вислід дозволеної владою збірки „Дару Просвіті" в грудні 1933 р. на збіркові листи:

У Львівськім Воєвідстві зібрано у районі філії:

Белз 116·97 зол., Бібрка 363·16 зол., Винники 86·13 зол., Львів-повіт 341·49 зол., Янів 70·42 зол., Яворів 178·75 зол., Дрогобич 423·54 зол., Самбір 524·06 зол., Сянік-Динів 183·36 зол., Устрики Дол. 96·80 зол., Ходорів 201·93 зол., Ярослав 150·85 зол., Чесанів 43·— зол., Мостиська 96·— зол., Рава Руська 520·64 зол., Перемишль 291·45 зол., Рудки 141·94 зол., Старий Самбір 156·— зол., Краковець 34·74 зол., Рогатин 430·78 зол., Сокаль 654·54 зол., Судова Вишня 95·55 зол., Жовква 262·50 зол., Городок Яг. 253·54 зол., Комарно 20·— зол., Львів-місто 4.104·06 зол., Любачів 64·99 зол., Добромиль 154·40 зол., Щирець 146·81 зол. — **Разом 10.208·40 зол.**

У Станиславівськім Воєвідстві зібрано в районі філії!

Болехів 182·46 зол., Богородчани 99·10 зол., Делятин 45·09 зол., Бурштин 267·82 зол., Войнилів 98·11 зол., Турка н/Стр. 69·49 зол., Коломия 129·— зол., Товмач 248·75 зол., Тисьменниця 159·17 зол., Солотвина 82·95 зол., Миколаїв н/Дн. 192·16 зол., Надвірна 21·10 зол., Косів 93·49 зол., Отинія 127·60 зол., Рожнятів 229·75 зол., Сколе 330·71 зол., Снятин 240·09 зол., Станиславів 232·— зол., Жидачів 99·38 зол., Журавно 133·43 зол., Галич 198·67 зол., Городенка 226·13 зол., Калуш 74·27 зол., Кути 27·59 зол., Долина 91·69 зол. — **Разом 3.700·— зол.**

У Тернопільськім Воєвідстві зібрано з районі філії;

Бережани 82·04 зол., Борщів 370·28 зол., Броди 163·94 зол., Буськ 99·29 зол., Золочів 171·35 зол., Мельниця 234·71 зол., Перемишляни 203·97 зол., Тернопіль 1.273·08 зол., Монастириська 83·03 зол., Підгайці 229·96 зол., Підволочиська 303·13 зол., Радехів 77·81 зол., Скалат 154·36 зол., Бучач 382·27 зол., Тлусте 116·64 зол., Чортків 21·25 зол., Нове Село 45·54 зол., Збараж 297·38 зол., Зборів 187·47 зол., Камінка Стр. 126·58 зол., Глиняни 50·— зол., Грималів 279·12 зол., Гусятин 248·04 зол. — **Разом 5.338·46 зол.**

Разом у всіх трьох Воєвідствах **19.246·86 зол.**

Головний Виділ Т-ва „Просвіта" складає отсим всім жертводавцям, збірщикам і всім тим, що причинились до успішного переведення збірки, щиру подяку.

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 60 сот.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ФІРАНКИ, капи найновіші, ручної роботи зол. 9·—. Вовняні ковдри брокатові и безпін. **Фрайліх**, Львів, Сикстуська 21. 26/33 1—1

ЕЛЕКТРОІНСТАЛЯТОРАМ поручає вибір інсталяційні матеріяли найдешевше джерело у Польщі, **Електрокабель** — Львів, Коперника 10, тел. 14-21. 1291 5—5

ВУГОЛЬ: Калитяк, Байки 14. Тел. 16-91 1006 IV—II

ГАРНІ КВІТИ як хочеш мати в кімнаті, на бальконі, в городі то уживай навозові пастильки **„Тесп"** (потас, фосфор, азот) **50 сот.** Жадайте в складах „Народної Торговлі", дрогеріях і складах насіння. 1112 5—30

МУЖЕСЬКІ СОРОЧКИ першої якости можна найдешевше набути в крамниці „Українського Народнього Мистецтва" Львів, вул. Косцюшка 1. 1284 1—6

СВІЧНИКИ, столикові лямпи, електричні начиння та жарівки у великім виборі у передсвяточнім часі — поручає найдешевше складниця у Польщі, **Електрокабель**, Львів, Коперника 10, телефон 14-21. 1291 a) 4—8

УМЕБЛЬОВАНА кімната до винайму. Відомість: Личаківська 177, мешк. 8 від 12 до 15. год.

3 КІМНАТИ, передпокій, кухня, комфорт 90 зол. Тарновського 43. 1—

ВИНАЙМУ віддаю комфортову, городик з гаражом або без. Декерта 11, — близько Городецької побіч „Маслосоюзу". 1307 1—

НА СВЯТА — Вуженина у фірмі — Ян Комі, Городецька 3, Личаківська 15 — Прийди і переконайся! 1306 1—13

ХОДОРІВ Будівельні парцелі центрально положені на догідних умовинах оказійно на продаж. „Оказія", Адміністрація. 1304 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Купуйте лише цикорію

„ЛУНА"

виріб кооперативи „Суспільний Промисл" Львів, Церковна 2.

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 81 (13.626). Львів, середа 28. березня 1934. Opłata pocztowa opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Після першого льосування „Діла".

Вчора подали ми коротку вістку про вислід льосування першої групи премій, яку [illegible] довший час проголошували. Сьогодні подаємо повний виказ цих премій останній [illegible] раз, бо більше до них не вернемо. Подаємо теж їх нових власників.

1. **ПОДОРОЖ** залізницею і кораблем враз з утриманням, білет першої кляси, на трасі: залізницею Львів—Констанца, опісля кораблем через Чорне Море—Константинопіль—Море Мармара—Дарданелі—Егейське Море—довкола Азії—Яффу (Палестина)—Гайфу—Піреус назад до Львова. Білет тої їзди коштує зол. [illegible]. Прогульку уладжує Польське Трансатлантійське Корабельне Т-во Лінія Гдиня—[illegible]. Власником премії став п. **Ярослав Симкович**, Львів.

2. **МАШИНА ДО ШИТТЯ**, ніжна, т. зв. 15 К 26 з гарнітуром, світової фабрики Singer Sewing Machine Company, вартости зол. 515. Власничка: п. **Надія Шкляр**, Остріг, Волинь.

3. **СИНІЙ ЛИС**, або жіноче чи мужеське футро до вибору, вартости зол. 500 від фірми: [illegible] Грушевський, площа Капітульна ч. 3. [illegible] Власник: проф. д-р **Ол. Колесса**, Прага.

4. **АНГЛІЙСЬКИЙ СЕРВІС WESWOOD** на 12 осіб, 123 штук посуди марки The Pontracina, Johnson Bros. England, вартости зол. 440 — закуплений у фірмі: Олександер Онисько. — Склад порцеляни і скла, — Львів, вул. Галицька ч. 20. Власник: інж. **Волод. Кулієвич**, Прага.

5. **УКРАЇНСЬКА ЗАГАЛЬНА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ**, — 3 томи, оправлені в шкіру. Вартість зол. 270. Власничка: п. **Неоніля Свистунова**, [illegible], п. Підволочиська.

6. **ЛІКУВАННЯ**, одномісячне, першої кляси ([illegible], газ, боровина) в сезоні для двох осіб в мінеральному живці Черче. — В лікування входять купелі, лікарська опіка, мешкання і адміністраційні оплати. Вартість зол. 250. Власник: п. **Іван Плятковський**, Варшава.

7. **УМЕБЛЮВАННЯ**, вартости зол. 200, до вибору, або на замовлення у фірмі: Перша українська артистично-столярська робітня — Тимочко і Гальов, — Львів, вул. Коперника ч. 54. Власник: п. **Омелян Кормош**, Перемишль.

8. **КАФЛЕВА ПІЧ або КУХНЯ**, у довільній красці, вартости зол. 200. Виконання переведе фірма: Михайло Галібей, склад кафлевих печей і кухонь. Львів, вул. Петра Скарги ч. 5. Власник: п. **Стефанія Нападієвич**, Посіч, п. Лисець.

9. **ДВІ КОВДРИ**, адамашкові на вовні, закуплені у фірмі: Р. Ванк, Львів, Марійська площа ч. 6. Вартість зол. 150. Власник: п. **Михайло Бобеляк**, Сороки, п. Щирець.

10. **ШВАЙЦАРСЬКИЙ ГОДИННИК**, мужеський, ніклевий, світової марки Longines, закуплений у фірмі: А. Ціппер, Львів, Ринок ч. 32. — Вартість зол. 100. Власник: **Подільський Союз Кооператив**, Тернопіль.

11. **ШКІРКИ НА ФУТРО**, вартости зол. 150, до вибору у фірмі Промислово Торговельна Спілка „Хром", Львів, вул. Руська ч. 20. Власник: п. **Степан Тищенко**, Здолбунів.

12. **ВЗУТТЯ** мужеське, жіноче, дитяче, вартости зол. 100, до довільного вибору або на замовлення у фірмі: І. Чорній і О. Беряк, Львів, вул. Руська ч. 3. Власник: п. **Онуфрій Остапчук**, Кривеньке, п. Товстеньке.

Власникам вильосованих премій гратулюємо успіхів і прохаємо звернутись до Адміністрації „Діла" в справі обняття своїх премій у посідання.

На цьому кінчимо акцію льосування першої групи премій і заповідаємо, що в найближчих днях приступаємо до дальшого проголошування премій на чергове льосування, в якому братимуть участь всі **точні** передплатники, а між ними очевидно й ті, які **вже** вплатили передплату по кінець червня ц. р.

Цісар Манджурії засуджений на смерть.

Як повідомляють з Нанкіну, тамошній китайський „центральний уряд" на основі переведеної [illegible] трибуналом розправи видав заочний присуд смерти на Пуї, що коронувався недавно на цісаря Манджурії. Розуміється, що цей присуд має тільки теоретичне значіння, хіба що хтось з доручення нанкінського уряду виконає [illegible] замах на манджурського цісаря. Китай не признає незалежности Манджурії, вважаючи цісаря Пуї зрадником, що співділає з найбільшим ворогом Китаю, Японією. Присуд називає зрадника людиною, що стоїть поза всякою правною охороною. На знак погорди на нагробнику предків цісаря Пуї уміщено напис, що це гріб предків зрадника народу і вітчини.

—o—

Довкола афери Ставіського.

ЩЕ ОДИН СПІЛЬНИК СТАВІСЬКОГО.

Як повідомляють з Парижа, слідчий судья [illegible] арештував ще одного спільника Ставіського, а саме Ено, що передав був інспекторові Бонні тальони чеків Ставіського і їздив з [illegible] до Льондону, щоби заставити там клейноди Ставіського. Коли поліція прийшла до його мешкання, Ено втік. Його втеча була [illegible], що від кількох днів пильнували його поліційні агенти. Коли ж розписано за ним стежні листи, зголосився сам на поліцію. Ено був спершу боксером, опісля займався ріжними нечистими справами, вживаючи шантажу. В такім характері вживав його теж Ставіський.

ПАРИЖ, 26. III. ПАТ. „Парі Суар" приніс інтерв'ю з арештованим Ено, який мав заявити, що якби були арештували його одну годину швидше, уряд мусів би впасти.

РЕШТА КЛЕЙНОДІВ СТАВІСЬКОГО.

ЛЬОНДОН, 26. III. ПАТ. „Дейлі Геральд" повідомляє, що інспектор французької поліції Пеленіє викрив при допомозі льондонських інспекторів решту дорогоцінностей Ставіського, заставлених в ріжних льомбардах. Вартість тих клейнодів має бути величезна. Мала їх заставити в ріжних відступах часу льондонська дансерка Феліс Ново, спільничка Романіна.

СЕРЕД НЕТРІВ ЗЛОЧИНУ СТАВІСЬКОГО.

ПАРИЖ, 26. III. ПАТ. Підозрілий в убивстві деп. Гальмота публіцист Бруліє оголошує кореспонденцію, що має виказати його алібі. Є це лист одного аптикаря в Каен, писаний 15 днів після вбивства Гальмота в 1928 р. Аптикар інформує Бруліера про загадочну смерть Гальмота і зазначує, що прилюдна опінія приписує злочин отроєння Гальмота якомусь Коберові, який перед своїм виїздом дав велике прийняття. На цьому прийнятті рішено отроїти Гальмота. Одинокий свідок смерти Гальмота, один араб умер три дні пізніше серед загадкових обставин.

30 тисяч марок нагороди за вияснення атентату.

Президент берлінської поліції оголосив, що нагороду за викриття спричинників [illegible] [illegible]. Уитер ден Линден 21. ц. м. підвищено теж за 30 тисяч марок. Одночасно звернено [illegible] до населення з закликом співпрацювати з поліцією. В розліпленім обіжнику подано подрібний опис і число самоходу, що находився біля місця замаху. Власник самоходу досі не зголосився, щоби подати свої спостереження.

—o—

Пильне! Увага!

Хто ще протягом місяця березня зложить ощадностеву вкладку за січень, лютень і березень на ПРЕМІЙНУ КНИЖЕЧКУ в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

той набуде право брати УЧАСТЬ у ЛЬОСУВАННІ преміййних книжочок у цьому році.

Пояснення про премійні книжечки Банк на бажання висилає.

Міжнародній корпоративізм.

ІТАЛІЯ, АВСТРІЯ, МАДЯРЩИНА.

(Від нашого кореспондента.)

Рим, 22. III. 1934.

Зустріч трьох голов трьох урядів, Мусоліні, Дольфус, Ґембеш, щасливо завершилася підписом трьох протоколів, із яких один політичний і два характеру економічного і комерційного.

Поминаючи факт, що римська конференція уявляє перше здійснення пляну Мусоліні завести економічний лад у наддунайській смузі, вона цікава ще й поширенням цього потрійного договору.

Найперше коротко і ясно упорядкуймо тепер заключені умови, що устійнюють:

1) Поширення комерційних конвенцій, які вже істнують між Італією, Австрією і Мадярщиною, а які мають на цілі взаїмно влекшувати експорт, **розширяючи доповнювальний характер респективних національних економій;**

2) умовини для преференційних мит на австрійські промислові продукти і заключення порозуміння між австрійським і італійським промислами.

3) пристосування конечних забезпечень щоби Мадярщина могла поконати трудноці, які походять від знижки цін збіжа;

4) поширення транзитного руху через адрійські порти.

Що торкається 2. і 3. точок вище наведеної схеми, скажемо, що забезпечення, які вони обіймають, були подиктовані контингентальними положеннями. Що торкається четвертої точки, то треба завважити, що вже від років австрійський крам ішов шляхом на Тріест і, тодіж, через Фіюме переходив крам Мадярщини, якого тонаж збільшувався. Протоколи устійнюють клявзулі, які цей купецький рух в адрійських портах роблять більше доцільним і тяглим.

Але найцікавіша точка нашої схеми перша. В ній зовсім ясно помічаємо зародок того, що думаємо буде слушно назвати: Міжнародній корпоративізм. У попередній статті, яка була появилась в цьому щоденнику, ми заходилися дати ясну ідею корпоративізму, а саме, що це є гармонія між продукцією і консумцією. Римський договір переводить у міжнародній плян підставові думки корпоративізму. На місце категорій приходять Нації: нація, у якої переважає промисл, мусітиме регулювати своє виробництво залежно від вимагань нації, яка консумує; хліборобська нація науково регулюватиме свою продукцію залежно від того, скільки консумуватимуть інші країни.

Римський договір є доступний для усіх держав доброї волі, для усіх націй, які, постепенно хотять позбутися причин внутрішньої крізи. Тим самим вони змагатимуть до правдивого миру в Европі і світі.

Фашизм відкидає історичний матеріялізм. Але він є надто реалістичний, щоби не взяв під увагу, що переміна економічного ладу, це найважніший чинник миру. А найшовши першу й абсолютну причину національної крізи — нерівномірність між продукцією і консумцією — і послідовну розвязку цієї важкої проблеми, береться за здійснення своєї доктрини на міжнародньому полі.

Ляндо Майнарді.